

Alivinna í BC, Canada, steðgað í 2025

Kári Thomsen

Stjórnin í Canada, við Justin Trudeau á odda, hefur gjørt av, at øll laksaaing í opnum nótum í landspartinum British Columbia skal verða burtur seinast í 2025. Alivinnan hefur tá einans lokaðar skipanir á landi ella sjónum at dúva uppá.

Of orsøkin til hesa avgerð er einföld, nevniliga at verandi alivinna í opnum nótum ikki er burðardygg á nakran hátt, men niðurlagar javnvágina millum mennisku og náttúru.

Í fleiri áratíggju hefur canadiski lívfrøðingurin Alexandra Norton barst fyri at verja um villa laksastovnin við vesturstrond Canada, og fult stuðlað lokalu íbúgvunum í teirra ynskum, at villi laksastovnurin skal verjast móti fullkomnari oyðing.

Canadiska stjórnin og vanligi borgarin er just hesa tíð vitni til, at eingin laksur kemur í áirnar at gýta, og av somu orsök reika grizzly bjarnir runt fram við áir og strendur og leita eftir føði. Støðan er blivin so hættislig at fólk av eintingum lata fisk til umhvørvisfelagsskapir, ið bera hesar út í økini har bjarnir vanligt halda til hesa árstíð. Lívfrøðingar meta at nógvar bjarnir ikki fara at klára vetrarhálvuna, verri enn so, og vilja doyggja í hungri.

Of sama kan roknast við fyri fuglasløg sum ørnina, ið eisini

hefur sítt beiti har bjarnir halda til.

Alivinnan í British Columbia og felag teirra BC Salmon Farmers Association er, sum roknast kann við, í øðini, og vísir til ætlanina hjá Justin Trudeau, sum verandi oyðandi og uttan atlit til vísindi og fakta kring alivinnu, og at úrslitið vil hava neiligar búskaparligar avleiðingar fyri gott 7.000 fólk innan vinnuna. Og somu sjónarmið siggjast frá alment settum "handlangarum" til alivinnuna, ið royna at sáða manglandi vísindaligt trúvirði í álvarsomu støðuna – at villi laksurin hvørstur og at djór, ið í öldir hava havt laksin sum megin føði, nú eru illa avstaðkomin.

Alifeløg í BC hava toygja seg sum best hefur borið til í nógvar ár, og er talan um Mowi, Cermaq og

Grieg Seafood. 5 aliðki er longu niðurløgd, og mugu Mowi og Cermaq steingja onnur 17 aliðki, pakka sekkin ella leggja um til lokaðar skipanir.

Neilig árin frá ótálmaðari og óskipanarligari alivinnu á havumhvørvið, næst eisini djór á landi, og ikki minni sjófugl og annan fugl, vil hava við sær eina støðuga og áhaldandi niðurlaging á alt lívfrøðiliga margfeldni í sjónum.

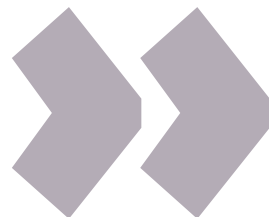
Vit siggja nú prógvinu, sum ávarað hefur verið um, at sjúka í sloppnum alilaksi smittar villan laks og annan fisk við. ILA vísti seg at mutera til smittsama og sjúkuelvandi virus, ið ikki letur seg steðga sum t.d. virus í flogfegnaði ella svínaframleiðslu. Sama sæst eisini við PD-sjúkuni, at hon smittar villan laks, og kann hava álvarsasmar avleiðingar á laksastovnin í Norðurhøvum, ið sigst verða farin niður í eina helvt.

Í Noreg og Skotlandi er sera illa státt við laksafisksiskapi í áunum, og er orsøkin alleina óskipaða og illa dálkandi alivinnu fyri at takka.

Hesar dagar er toskur at fáa út fyri fóðurframleiðaranum Havsbrún og við alibrúkini á fjørðinum. Og orsøkin sigst verða manglandi føði har ein partur av toskinum dregur til havs, meðan annar partur kemur inn á firðir og sund og meskar sær í alilaksaføðuri.

Seiðin, tann edeliga fisk, hefur alivinnin gjørt til junk-food, ið kettan ikki eingang vil eta. Og nú kunnu fólk so fáa sær reyðlittan tosk fitaður upp á eitrad GMO soya og rapsolju.

Burðardygg menning og ST-heimsmál um burðardygg umsiting og menning av havtilfingið? Slíkt kann einans Regin Jacobsen, Bakkafrost, og politiskir og alment settir handlangarar tulka sum burðardygð, meðan vanligi borgarin væl dugir at skyna millum shit og kanel.

Í Noreg og Skotlandi er sera illa státt við laksafisksiskapi í áunum, og er orsøkin alleina óskipaða og illa dálkandi alivinnu fyri at takka

MINNINGARORÐ

Góði Kári!

Eg vil við hesum fáum orðum, lýsa teg sum menniskja og fáa sett orð á tær kenslur, eg siti eftir við, nú tú er deyður av hervislugu sjúkuni ALS.

At siggja ein vælvaksnan og lívsglaðan mann verða tærdan upp eftir háltvannað-ára sjúkrালেও, er nakað, sum eg aldri fari at gloyma. Tað kennist so meininguleyst, at tú skuldi lýða so nógvar tína síðstu tíð. Tú visti, hvat sjúkan gjørdi við teg, tí tú hevði í tínum yrki, verið í samband við hesa sjúku og var hendan vitanin við tær, sum ein ring áminning um, hvat tað fór at enda við.

Eg havi sálmaheftið frá tíni jarðarferð, frammi á eini hill í køkini og siggi eg titt fitta smíl, sum eg minnst teg best. Altíð var tú líka sintur at vera saman við. Eg kann lýsa teg, sum ein glaðan, raskan, hjálpsaman og dugnaligan persón.

Øll okkara børn kallaðu teg fyri Kára-gubban hóast tú bert var gubbi til Elin Súsannu, sum nú eigur fittu Emmu, hana eg veit tú hevði verið góður við. Tú hevði eitt serligt tekki til børn, við tínum fitta og rólga sinni.

Tú legði eina stóra æru í at klára teg sjálfvan. Tú var tann fyrsti av tínum vinmonnum, sum bygdí sær hús. Somuleiðis var tú eitt akker fyri tína nærmastu familju. Bert tveir mánaðir áðrenn tú fekk staðfest sjúkuna, var tú á tekjuni hjá okkum og gjørdi ein lítlan skaða aftur. Tú var altíð til reiðar at hjálpa, tá eg heitti á teg. Tú var eitt álit har tú var.

MEN kári góði, lívið er undarligt. Tað er ikki alt vit skilja.

Vónandi fáa vit svarið ein dag.

Anja og tú eiga tveir fittar dreingir, sum tú var so góður við og stoltur av. Gjøgnum teir, koma vit altíð at minnst teg og skulu vit eisini minna teir á, hvør pápi tú var.

Tína síðstu tíð áðrenn tú gjørdist sjúkur, sóust vit í Havn, har tú búði saman við Tórunn. Tit hugnaðu tykkum saman við eitt nú at ferðast. Tað dámdi tú væl.

Tú kom í eina ringa støðu nú tú var vorðin sjúkur og visti, at tú hevði stutta tíð eftir. Tú avgjórði, at flyta aftur til Tvøroyri fyri at vera saman við synunum.

Eg havi størstu virðing fyri tann stuðul og tí umsorgan, sum tú, góða Anja saman við synunum Kjartan og Marnar, góvu Kára, nú hann sat hjálparleysur og kundi hvørki tosa ella ganga, tíansheldur flyta ein fingur. Hóast tað, funnu tit ymiskar mátar, at samskifta tykkara millum. Hetta kann bert lata seg gera við størstu nærlagnu, tolsemi og virðing fyri hesa til tíðir vónleysu støðu. Tað er við hávirðing, eg og nógvar onnur vótu vitni til. Kári hevði ynski um, at liva sína síðstu tíð í heiminum hjá tykkum og tað settu tit alt annað til vikis fyri, at hetta ynski skuldi uppfyllast.

At tú góði Kári hevði nógvar vinir og var ein væl dámdur maður, sást aftur til tína jarðarferð. Ei stórus hópur av fólki fylgdu tær á tínu síðstu ferð.

Hvíl í friði góði Kári. Ára verði titt minni. Í hjartanum goymdur og í minninum aldri gloymdur.

DIANA